

Mebusevleri Mahallesi Ayten Sk.
Baday Apartmanı No:28/6
Çankaya- Ankara / Türkiye
Tel: 0.312 222 10 15 (Pbx)
Faks: 0.312 222 99 18
www.lisansbd.com.tr

**LİSANS BAĞIMSIZ DENETİM VE
DANIŞMANLIK A.Ş.
2019 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU**

(Nisan 2020)

Morison KSi
Independent member

LİSANS BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
2019 YILI ŞEFFAFLIK RAPORU

26.12.2012 tarih ve 28509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 36 ncı maddesi çerçevesinde hazırlanmış olan "Lisans Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş. 2019 Yılı Şeffaflık Raporu" ekte sunulmuştur. Bu rapor kuruluşumuzun internet sitesinde yayımlanmıştır.

Ankara, 28.04.2020

LİSANS BAĞIMSIZ DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.
an Independent Member of MORISON KSi

Mehmet YAMAN
Yönetim Kurulu Başkanı

Morison KSi
Independent member

İÇİNDEKİLER

A-GİRİŞ	4
B-KURULUŞUN HUKUKİ VE ORGANİZASYON YAPISI	4
1-Hukuki Yapı ve Ortaklar	4
3- İçinde Bulunulan Denetim Ağının Hukuki ve Yapısal Özellikleri.....	5
4- İlişkili Denetim Kuruluşları ve Diğer İşlemler ile Bu İlişkilerin Mahiyeti	6
5- Organizasyon Yapısı.....	6
6- Kalite Güvence Sistemi incelemeleri	8
7- Denetim Hizmeti Verilen KAYIK'ler.....	8
8- Sürekli Eğitim Politikası.....	8
9- Gelirin Dağılımı.....	10
10- Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirme Esasları.....	10
C-BAĞIMSIZLIK İLKESİNE UYUMU.....	11
D-KALİTE KONTROL SİSTEMİNİN TANITIMI VE BU SİSTEMİN ETKİN ÇALIŞTIĞINA İLİŞKİN DENETİM KURULUŞU YÖNETİMİNİN BEYANI.....	11
1-Kalite Güvence Sisteminin Unsurları.....	12
i-Liderlik Sorumlulukları	13
ii-Etik Hükümler.....	13
iii- Bağımsız Denetim Hizmetinin Üstlenilmesi.....	14
iv-İnsan Kaynakları	15
v-Denetimin Yürütülmesi.....	17
vi-İzleme.....	19
vii-Belgelendirme.....	21

A-GİRİŞ

Bu rapor Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından 26 Aralık 2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmi Gazete yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 36 ncı maddesi gereğince hazırlanmıştır. İlgili madde, bir takvim yılında KAYİK denetimi yapmış denetim kuruluşlarının Şeffaflık Raporu'nu her hesap döneminin bitişini takip eden 4 ayın sonuna kadar KGK'ya bildirmelerini ve bu raporun denetim kuruluşunun internet sitesinde yayımlanmasını öngörmektedir.

B-KURULUŞUN HUKUKİ VE ORGANİZASYON YAPISI

1-Hukuki Yapı ve Ortaklar

Lisans Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş., ana sözleşmesi 1 Mayıs 2008 tarihinde 7053 sayılı ticaret sicil gazetesinde ilan edilerek kurulmuştur. Şirketimiz, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı mevzuatları gereği denetim yetkisine sahiptir. Şirket sermayesi 50.000 TL olup, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir;

Adı	Soyadı	Unvanı	Görevi	Pay (TL)	Pay (%)
Mehmet	YAMAN	Sorumlu Denetçi	Yönetim Kurulu Başkanı	23.000,00	46,000
Ali	EĞEMEN	Sorumlu Denetçi	---	20.875,00	41,750
Metin	ÜNAL	Sorumlu Denetçi	Yönetim Kurulu Üyesi	6.124,00	12,250
Mehlika Sultan	AK	Denetçi	Yönetim Kurulu Üyesi	1,00	0.002

2-Kilit Yöneticiler ve Denetçi Kadrosu

Şirketimizin 31 Aralık 2019 tarihi itibariyle yönetim kurulu üyeleri aşağıdaki gibidir.

Adı	Soyadı	Görevi
Mehmet	YAMAN	Yönetim Kurulu Başkanı
Metin	ÜNAL	Yönetim Kurulu Üyesi
Mehlika Sultan	AK	Yönetim Kurulu Üyesi

Şirketimizin 31 Aralık 2019 tarihi itibariyle sorumlu denetçileri aşağıdaki listede ünvanları ile birlikte yer almaktadır.

Adı	Soyadı	Ünvanı
Mehmet	YAMAN	YMM- Sorumlu Denetçi (Kayık Dahil)
Metin	ÜNAL	YMM- Sorumlu Denetçi (Kayık Dahil)
Mürsel	ŞAHİN	YMM- Sorumlu Denetçi (Kayık Dahil)
Ali	EĞEMEN	YMM- Sorumlu Denetçi (Kayık Hariç)
Şuayip	SEVGİ	YMM- Sorumlu Denetçi (Kayık Hariç)
Mustafa Gürhan	ACAR	YMM- Sorumlu Denetçi (Kayık Hariç)
Ali Rıza	AKBULUT	YMM- Sorumlu Denetçi (Kayık Hariç)

3- İçinde Bulunulan Denetim Ağının Hukuki ve Yapısal Özellikleri

Şirketimiz Mayıs 2015 tarihinden itibaren uluslararası ölçekte daha iyi hizmet vermek amacı ile merkezi İngiltere-Londra'da bulunan Morison International ile işbirliğine gitmiştir. Morison International, 1 Nisan 2016 tarihinde KS International ile birleşmek suretiyle Morison KSi'ya dönüşmüştür.

Morison KSi, dünyanın çeşitli yerlerindeki bağımsız muhasebe, denetim ve hukuk firmalarından oluşan bir organizasyon olup, birden fazla ülke ile ilgilenen şirket ve bireylerin ihtiyaçlarını karşılamayı üstlenmiştir. Morison KSi organizasyonu üye şirketlerin oluşturduğu uluslararası bir birliktir; bununla birlikte Morison KSi'ya üye olan şirketler arasında bu üyelikten kaynaklanan açık veya gizli hiçbir ortaklık bulunmamaktadır.

4- İlişkili Denetim Kuruluşları ve Diğer İşlemler İle Bu İlişkilerin Mahiyeti

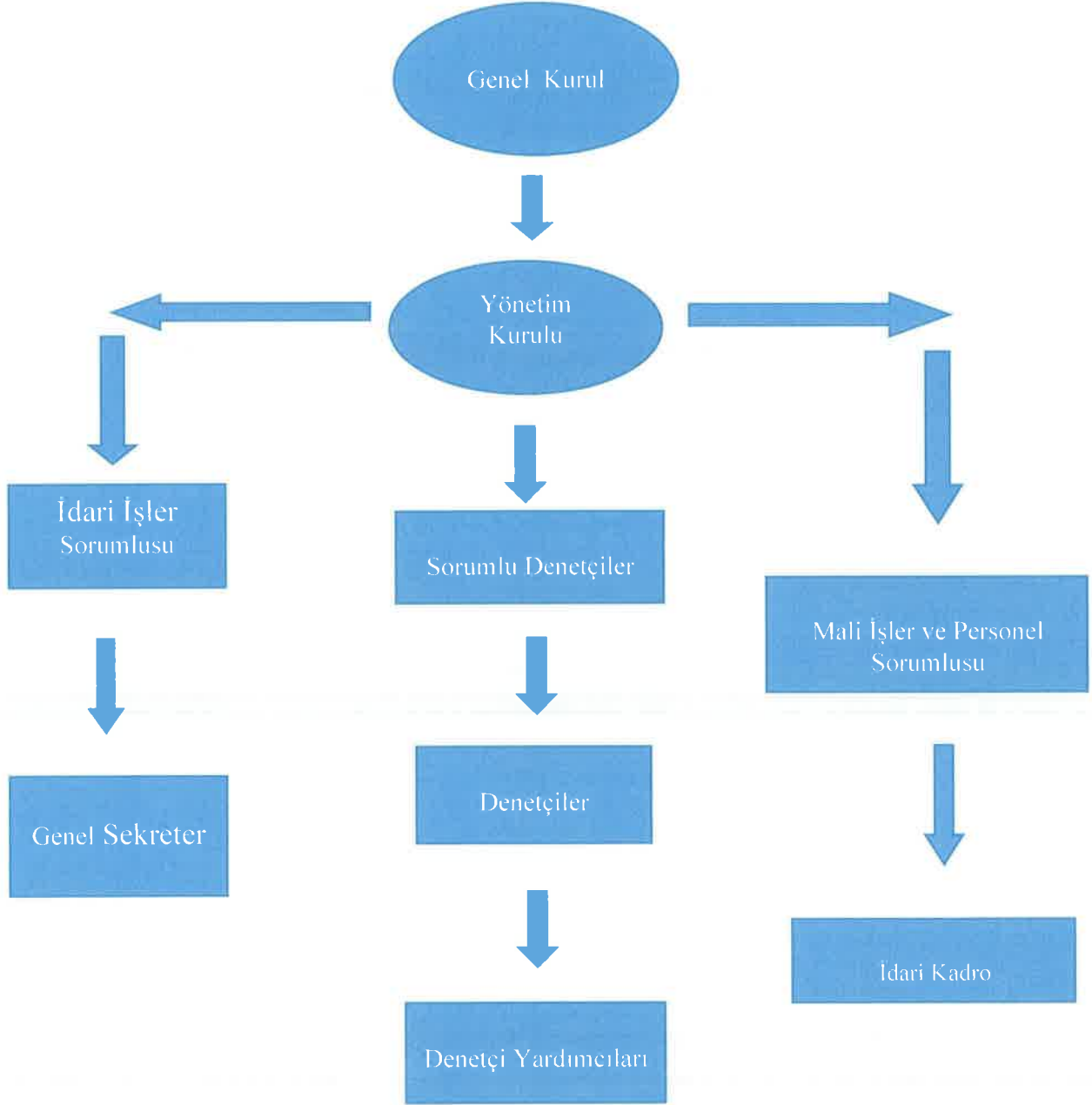
Şirketimiz rapor tarihi itibarıyla yurt içinde ve yurtdışında kurulu bulunan diğer bir denetim şirketine bağlı olarak çalışmamaktadır.

Kuruluşumuzun merkezi, Mebusevleri Mh. Ayten Sk. Baday Apt. No: 28/6 Çankaya- Ankara adresindedir. Şirketle aynı adreste Ritim Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş. faaliyet göstermektedir. Söz konusu şirketin ana hizmet konusu vergi denetimi hizmetlerini kapsamakta olup, uzmanlık alanlarında gerekli olduğu takdirde bahsi geçen şirketten bilgi ve görüş alınmaktadır.

5- Organizasyon Yapısı

Şirketimizin örgüt şeması aşağıdaki gibidir;

6- Kalite Güvence Sistemi incelemeleri

Sermaye Piyasası Kurumu şirketimizi 2011 yılında incelemeye tabi tutmuş ve bu inceleme sonucunda cezai işlem gerektiren herhangi bir hususa rastlanmamıştır.

Ayrıca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından kalite güvence sistemi incelemeleri yapılmış olup, bu inceleme sonucunda tespit edilen konulara ilişkin gerekli aksiyonlar alınmıştır.

7- Denetim Hizmeti Verilen KAYİK'ler

2019 yılı içinde Bağımsız Denetimini gerçekleştirdiğimiz Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK) aşağıdaki gibidir:

- Bilici Yatırım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

8- Sürekli Eğitim Politikası

Şirketimiz, iç eğitim programının stratejik önemi olduğunu düşünmektedir. Bunun sebebi sadece eğitimlerin içeriğinin değil (tecrübenin paylaşılması ve güncel gelişmeler), aynı zamanda eğitimlerin denetçilere, profesyonel yönetim ve etik konularında gerekli bilgilerin verilmesinde anahtar görevi görmesidir.

Eğitim programları her seviyedeki denetçi ve ortaklar tarafından izlenecek genel müfredatı içermektedir. Programın amacı her elemanın denetim standartları, muhasebe standartları, denetim teknikleri ve denetim işi yürütülmesi konularında gerekli bilgiyi edinmesi ve geliştirmesidir.

Mesleki deneyime sahip olmaksızın ilk kez işe alınan denetçi yardımcılarını staja tabi tutulmakta eğitim verilmektedir. Ayrıca staj döneminde, denetçi yardımcılarının birden çok işte ve birden çok denetçi refakatinde çalıştırılması için her türlü tedbir alınmakta ve sorumlu denetçinin gözetim ve sorumluluğu altında planlı olarak yürütülmektedir.

Yıl içerisinde sürekli eğitim faaliyetlerimiz devam etmektedir. Verilen eğitimler; CAP (Bilgisayarlı Denetim Programı), vergi mevzuatı, bağımsız denetim mevzuatı, Türk Ticaret Kanunu ve TFRS /TMS olup, içerik bilgileri aşağıdaki gibidir;

- 1- CAP (Bilgisayarlı Denetim Programı)
- 2- Vergi Eğitimi
  - Vergilendirmede taraflar
  - Vergiyi Doğuran Olay, Verginin Tarhı, Tebliğ Tahakkuk
  - Vergi Usul Kanunu Değerleme Hükümleri
  - Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde indirilecek / İndirilemeyecek giderler
  - E-Defter, E-fatura uygulamaları
  - Dönem sonu işlemleri
- 3-Genel Muhasebe Eğitimi
  - Muhasebenin Temel İlkeleri
  - Muhasebe Kullanılan Belgeler
  - Temel Mali Tablolar
  - Bilanço Hesapları
  - Gelir Tablosu Hesapları
  - Finansal Tablolar Analizi
  - Finansal Yönetim
- 3-Türkiye’de Bağımsız Dış Denetim Mevzuatı Eğitimi
  - Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde bağımsız denetim hükümlerinin değerlendirilmesi,
  - Bağımsız Denetçi Seçimi-Şirketler Topluluğunda Denetçi Seçimi
  - Şirketlerin İnternet Sitesi Açma ve Bilgi Sağlama Zorunluluğu
  - Bağımsız Denetim Yönetmeliği Çerçevesinde Bağımsız Denetim,
  - Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Tespiti
- 4- Bağımsız Denetim Standartları ve TFRS Eğitimi
  - Müşteri Seçimi ve Denetime Hazırlık
  - Denetim Programını Yürütülmesi
  - Raporlama
  - BOBİ FRS

- Finansal Araçlar Standardı
- Kiralamalar Standardı

5- VUK Değerleme Hükümleri ve Tek Düzen Hesap Planına Göre Hazırlanan Finansal Tabloların TMS/ TFRS 'ye Uyumlu Hale Getirilmesi

KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Sürekli Eğitim Tebliği ("Tebliğ") kapsamında da bu kurumdan lisans sahibi olan denetim kadromuzda yer alanların Tebliğ'deki yükümlülükleri de yerine getirmeleri gerekmektedir. Bu kapsamda, denetçiler, 3 yıllık dönem içerisinde; en az 60 kredisi temel mesleki konulardan olmak üzere, 120 kredi karşılığı eğitimi tamamlamak zorundadır. Temel mesleki konulardan her yıl asgari olarak alınması gereken 20 kredi KGK tarafından yetkilendirilmiş şirket dışı eğitimler ile tamamlanmaktadır.

9- Gelirin Dağılımı

Şirketimizin 2019 yılı gelir dağılımı aşağıdaki gibidir;

Gelir Türü	Tutar
Bağımsız Denetim Gelirleri	766.297-TL
Diğer Gelirler	-
TOPLAM	766.297- TL

10- Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirme Esasları

Sorumlu Denetçileri ücretlendirme; çalışılan süre ve her yıl Maliye Bakanlığı'nca (Gelir İdaresi Başkanlığı) ilan edilen, muhasebe denetim işlemlerinde uygulanan asgari saat ücreti esas alınmakla birlikte, ücretin serbest olarak belirlendiği sözleşmeler bulunduğu gibi kardan da pay alabilmektedirler.

C-BAĞIMSIZLIK İLKESİNE UYUMU

Bağımsızlık, denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde, sonuçların değerlendirilmesinde ve denetim raporunun oluşturulmasında tarafsız bir açığa sahip olmayı ifade etmektedir.

Bağımsızlık ve bağımsızlığın korunması konusunda tüm denetim sürecince; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili hükümleri ile Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 22 nci maddesine, Kalite Kontrol Standartlarına, Etik Kurallar Standartları ve diğer düzenleyici Kurul ve Kurumların düzenlemelerine uygun davranılmaktadır.

Şirket çalışanları denetim müşterileri ile olan ilişkilerde bağımsız olunması noktasında düzenli olarak gözden geçirilmektedir. Bu çerçevede her bir denetim ekibinden Türk Ticaret Kanunu'nun 400 üncü maddesi ile KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin "Bağımsızlık ve bağımsızlığın korunması" başlıklı 22 nci maddesi ve "Denetim faaliyetlerine ilişkin kısıtlamalar" başlıklı 26 ncı maddelerine aykırılık içerecek şekilde bağımsızlığı zedeleyecek veya tehlikeye düşürecek bir durumun olmadığı konusunda beyan ve taahhüt talep edilmektedir.

D-KALİTE KONTROL SİSTEMİNİN TANITIMI VE BU SİSTEMİN ETKİN ÇALIŞTIĞINA İLİŞKİN DENETİM KURULUŞU YÖNETİMİNİN BEYANI

KGK tarafından, 26 Aralık 2012 tarih ve 28509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Bağımsız Denetim Yönetmeliği"nin 20 nci maddesi gereği denetim kuruluşları faaliyetlerini, asgari şartları KGK tarafından belirlenen bir kalite kontrol sistemi çerçevesinde yürütmek zorundadır. Bu çerçevede Şirketimizin kalite kontrol sistemi Bağımsız Denetim Yönetmeliği'ne, Kalite Kontrol Standardı 1'e, Bağımsız Denetim Standardı 220 - "Finansal Tabloların Bağımsız Denetiminde Kalite Kontrol"na ve etik ilkelere dayanmaktadır.

Şirketimizde kalite kontrol sisteminin oluşturulmasından ve işleyişinden sorumlu olarak, Sorumlu Denetçi Metin Ünal ve Sorumlu Denetçi Şuayip Sevgi görevlidir. Kalite Kontrol sistemi ve denetim rehberimizin revizyonlarından Yönetim Kurulu Üyesi Mehlika Sultan AK sorumludur.

Bağımsız denetimde etkin bir kalite kontrol denetimini yapılması iyi tanımlanmış denetim prosedürlerine bağlıdır. Genel olarak denetim kalitesi, denetlenen işletmenin finansal tablolarına ilişkin uygun görüşü sunmak ve bu görüşü gerekli kanıtlarla ve objektif (Nesnel) yargılarla desteklemektir. Başka bir anlatımla denetçilerimiz bağımsız, güvenilir, yeterli ve uygun denetim kanıtları ile desteklenmiş denetim raporları düzenlediklerinde kaliteli bir hizmet vermiş olacaktırlar. Bu nedenle Şirketimizde denetimin kalitesini sağlayıcı ve koruyucu prosedürler uygulanmaktadır.

Kalite Güvence Sistemimiz, bağımsız denetim raporu tamamlanmadan önce, bağımsız denetim ekibinin önemli nitelikteki kararlar ile bağımsız denetim raporuna ilişkin ulaştıkları sonuçların objektif bir şekilde değerlendirilmesine ilişkin süreç, bağımsız denetim kuruluşumuz tarafından, kalite kontrol sisteminin etkin bir şekilde işlediğine dair makul bir güvencenin sağlanması amacıyla, tamamlanmış bağımsız denetimlerle ilgili periyodik olarak yapılan kalite kontrolleri de dahil, devamlı olarak uygulanan kalite kontrol yöntemlerinin işleyişinin izlenmesini kapsamaktadır.

Şirketimizin kalite kontrol sistemi aşağıda ayrıntılı olarak sunulmuştur:

1-Kalite Güvence Sisteminin Unsurları

Denetim kuruluşumuz ve kuruluşumuzda görev alan denetçilerin kaliteli bir denetim çalışması gerçekleştirmek için denetim kalitesini sağlayacak ve koruyacak unsurları uygulamaları zorunludur. Bağımsız denetimde etkin bir kalite kontrol denetiminin yapılması aşağıda yer alan denetimin kalitesini sağlayıcı ve koruyucu prosedürlerin uygulanması ile sağlanmaktadır:

- i- Liderlik Sorumlulukları
- ii- Etik Hükümler,
- iii- Bağımsız Denetim Hizmetinin Üstlenilmesi (Müşteri İlişkisi, Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devam Ettirilmesi),
- iv- İnsan Kaynakları
- v- Denetimin Yürütülmesi

- vi- İzleme
- vii- Belgelendirme

i-Liderlik Sorumlulukları

Şirket ve şirketin mesleki faaliyetleri ile ilgili tüm konularda şirket ortakları karar verir. Ortaklar, şirket içindeki kalite güvence kültürüne rehberlik etmek, bu kültürü desteklemek ve kaliteyi sağlayabilmek için gerekli tüm kılavuz ve diğer gerekli uygulanabilir yardımları temin etmek açısından sorumlulukları alır. Ortaklar, şirketin faaliyet ve raporlama yapısının belirlenmesinden sorumludurlar. Bunlara ek olarak, şirket, yıllık veya dönemlik, periyotlarla kalite kontrol sisteminin yürütülmesinin genel sorumluluğu Yönetici Ortaklar yetkisindedir. Özellikle sorumluluk ve iş alanında görev alan kişilerin, sorumluluklarını taşıyabilecekleri düzeyde, yeterli ve uygun tecrübe ve yeteneğine sahip kişilerden seçilmesi gerekmektedir. Ayrıca Şirketimizde iki kişiden oluşan Kalite Güvence Sistemi Komitesi bulunmaktadır.

ii-Etik Hükümler

Etik kurallara uyulması ve uygulanması uzun süreli başarının sağlanmasında temel kaidedir. Şirketimizin her bir çalışanı bu ilkeler çerçevesinde çalışmakta ve üstlenmiş olduğu sorumluluğun farkındadır.

Etik ilkeler temel olarak aşağıdaki gibidir:

- (a) Dürüstlük** – bütün mesleki ilişkilerinde ve iş ilişkilerinde dürüst ve açık sözlü olmak zorundadır.
- (b) Tarafsızlık** – mesleki veya iş yargılamalarında önyargılara, çıkar çatışmalarına – yer vermemeli veya bunun gibi diğer şeylerin gereksiz etkilerini önemsememeleri, bunlara izin vermemelidir.
- (c) Mesleki Yetersizlik ve Özen** – uygulamalar, yasalar ve teknik çerçeve içerisinde güncel gelişmelere bağlı olarak, bir müşteri veya işverenin doyurucu mesleki hizmet almasını güvence altına almak için gerekli seviyede mesleki bilgi ve beceriyi koruması ve uygun

teknik ve mesleki standartlarla uyum içinde olmalı ve dikkatli hareket etmelidir.

- (d) Sır Saklama – meslek ve iş ilişkilerinin bir sonucu olarak, elde edilen bilgilerin gizliliğine saygı göstermek zorundadır, açığa vurmamak için yasal, mesleki bir hak veya sorumluluk olmadıkça, tam ve özel yetkisiz olarak üçüncü kişilere bu bilgileri aktaramaz. Meslek ve iş ilişkilerinin bir sonucu olarak, profesyonel denetçilerin veya üçüncü kişilerin faydaları için gizli bilgiler kullanmaz.
- (e) Mesleğe Uygun Davranış – konu ile ilgili yasalara ve düzenlemelere uymak zorunda ve mesleki gözden düşürecek herhangi bir hareketten kaçınmalıdır.

iii- Bağımsız Denetim Hizmetinin Üstlenilmesi

Kalite kontrol sürecinin temelini denetim süreçleri olan yeni müşterinin kabulü veya mevcut müşteri ile devam kararı ve denetim sözleşmesinin düzenlenmesi, denetim stratejisinin oluşturulması ve denetimin planlanması, denetim çalışmalarının yürütülmesi ve denetim sonuçlarının raporlanması oluşturmaktadır.

-Müşterinin Kabulü

Denetimini yeni üstlenebileceğimiz bir müşteri söz konusu olduğunda Etik ilkelere uygun şekilde ilave bazı hususları göz önüne alıp değerlendirme yapmamız gereklidir. Şirketimiz yeni müşteri kabulünde veya mevcut müşteri ile devam edip etmeme kararında yükleneceği riski belirleyebilmek için risk değerlendirmesi yapar. Bu değerlendirmede aşağıdaki hususlar gözönünde bulundurulur:

- İşletmenin hissedarları, yönetim kurulu üyeleri veya yönetiminin dürüstlüğü,
- Önceki denetçi ile irtibata geçilerek işletme hakkında edinilen bilgiler,
- İşletmenin önceki yıllarına ilişkin mali tabloları, muhasebe politikaları ve yöntemleri,
- Bağımsız denetim ekibinin işlerin yapılması bakımından yeterliliği ve gerekli zaman ve kaynağa sahip olup olmadığı,
- Bağımsız denetim kuruluşu ve ekibin etik ilkelere uyup uymadığı.

Yukarıda yer alan ve Müşteri kabulü ile ilgili değerlendirmelerin yer aldığı hususlar en az bir Sorumlu Ortak Baş Denetçi tarafından yapılır. Yapılan değerlendirmeler gerekli usul ve esasların izlendiğinden emin olmak ve ulaşılan sonuçları belgelemek amacıyla yazılı hale getirilir.

Müşteri kabulünde denetim firmamızın saygınlığı esastır. Olası denetim işlerinin kabulünde ya da mevcut sözleşmelerin uzatımında mevcut personel kaynakları ve personelin tecrübesi göz önünde bulundurulur. Denetim hizmeti üstlenilen firmalara beyanname düzenleme hizmetleri hariç olmak üzere denetim hizmeti ile bağdaşmayan danışmanlık, muhasebe ve iç kontrol sistemlerinin kurulması vb. konularda hizmet verilemez.

-Denetim Sözleşmesi

Yapılan değerlendirmeler sonucunda işin kabul edilmesi yönünde karar verilmesi halinde sözleşme örneği müşteriye yollanır.

Bağımsız denetimin amacını ve kapsamını, denetçinin ve müşterinin birbirlerine olan sorumluluklarını, bağımsız denetim sonunda müşteriye verilecek bağımsız denetim rapor şekillerini ve diğer denetim koşullarını içeren denetim sözleşmesi Müşteri işletmeden yazılı olarak alınır.

iv-İnsan Kaynakları

Şirketimiz, sorumluluklarını gereken özenle yerine getirmek üzere gerekli teknik standartları ve mesleki uzmanlığı kazanmış ve koruyan personelle donatılmış olmayı genel politika olarak benimsemiştir.

Yapılacak denetim işinin kalitesi personelin yetkinliği ve motivasyonunun en üst düzeyde tutulmasıyla sağlanabildiğinden işe alınan personelin kapasitesi ve mesleki gelişimi ile etik kurallara tam uyum ve kariyer planlaması önem arz etmektedir.

Şirketimiz insan kaynaklarına ilişkin politika ve prosedürleri aşağıdaki gibidir;

- İşe Alma
- Performans değerlendirmesi:
- Verilen görevleri yerine getirme süresi dahil kabiliyetler,

- Yeterlilik,
- Kariyer gelişimi,
- Terfi etme,
- Ücret ve sair haklar,
- Personel ihtiyacının tahmini,

Mevcut müşteriler, büyüme öngörüsü ve emeklilik esas alınarak, firmanın her düzeydeki personel ihtiyaçları planlanmak suretiyle sayısal olarak işe alma hedefleri insan kaynakları ile ilgili birimlerin üst düzey yöneticileri ve ortaklar ile birlikte belirlenmektedir. Yeni işe başlayan ve deneyimli personel için aranacak genel koşulların yanısıra, akademik birikimleri, kişisel başarıları, iş deneyimleri ve kişisel ilgi alanları da dikkate alınmaktadır. Denetçi ve üzeri kalifiedeki eleman ihtiyaçlarının değerlendirilmesinde Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nde belirtilen koşullar aranmaktadır.

Şirket personelinin kişisel başarısı ve beklenen yeterliliği performans değerlendirme ile yapılmaktadır. Söz konusu değerlendirmede aşağıdaki kriterler uygulanmaktadır:

- İş bilgisi ve kurumsal bilgi
- Problem çözme, planlama ve organize etmedeki yeteneği,
- İletişim yeteneği,
- İş kalitesi ve hedeflere ulaşma,
- Liderlik ve eğitimcilik yeteneği,
- Müşteri ilişkileri,

Bağımsız denetçilerin görev ve sıfatların kendilerine yüklediği görevlerin iş tanımları yapılmıştır. Stajyer denetçi yardımcılarının denetçi unvanı mevzuatta öngörülen mesleki yeterliliğin varlığının anlaşılması halinde verilmektedir. Mesleki yeterliliğin varlığı; ilgili meslek kuruluşlarınca yapılan sınav sonuçları, şirket içi ya da şirket dışı yapılan kurs sonuçları, denetçi yardımcıları ile yapılan mülakatların değerlendirilmesi ile tespit edilecektir.

Performans değerlendirmeleri kıdemli denetçi ve sorumlu ortak baş denetçi tarafından yapılacaktır. Terfi kararı alınacak, işten çıkarılacak personelin bu işlemleri insan kaynakları tarafından yapılacaktır.

v-Denetimin Yürütülmesi

Şirket genel sisteminin amacı, personelin doğru ve uygun şekilde planlanmasının yapıldığına, denetlendiğine, değerlendirildiğine ve denetime ilişkin raporların mevcut koşullar çerçevesinde uygun olduğuna ilişkin makul seviyede güvence sağlamaktır. Bu çerçevede denetim çalışmaları mesleki standartlara, yürürlükteki düzenleyici ve yasal şartlara uygun olarak yürütülmesini zorunlu kılmaktadır.

Denetim çalışması, sorumlu denetçi liderliğinde ve sorumluluğunda yapılmaktadır. Denetim çalışması sorumlu denetçi başkanlığında yapılan toplantı ile başlar ve söz konusu toplantıda ek prosedürler belirlenir.

Denetim ekibi, denetim çalışmalarına başlayırken aşağıdaki hususlarda bilgilendirilmekte ve denetim çalışmaları söz konusu hususları karşılayacak şekilde sonuçlandırılmaktadır.

- Şirketin planlama, denetleme ve değerlendirme politikalarına uymak;
- Dosya hazırlama, belgeleme ve yazışmalara yönelik Şirketin belirlediği şablonlar ile yazılım, araştırma araçları ve denetime yönelik uygun imza ve izin prosedürlerini kullanmak (uygun olduğu şekilde değiştirmek);
- Şirketin etik politikalarına uymak;
- Çalışmaları mesleki ve Şirket standartlarına uygun olarak gereken özeni ve dikkati göstererek yürütmek;
- Çalışmalarını, analizlerini ve vardıkları sonuçları yeterli ve doğru şekilde belgelemek;
- Çalışmalarını zamanında ve etkin bir şekilde objektif bir tutumla ve uygun bağımsızlık çerçevesinde tamamlamak ve çalışmaları organize, sistemli, eksiksiz ve okunaklı şekilde belgelemek;

• Problemler ve ihtilafli konularda gerekli danışmanlığın alınmasının ardından tüm çalışma raporlarının, dosya belgelerinin ve bilgi notlarının paraflanmasını, uygun şekilde çapraz başvuruya tabi tutulmasını ve bunlara tarih atılmasını sağlamak;

• Uygun müşteri iletişimlerinin, beyanlarının, değerlendirmelerinin ve sorumluluklarının açık bir şekilde belirtilmesini ve belgelenmesini sağlamak ve

• Denetim raporunun gerçekleştirilen çalışmayı ve planlanan amacı yansıtmamasını ve saha çalışmasının tamamlanmasının ardından kısa bir süre sonra hazırlanmasını sağlamak.

Denetim ekibinin lideri olarak Sorumlu Ortak Baş Denetçi özetle; denetimin mesleki standartlara ve yasal ve düzenleyici şartlara uygun olarak denetlenmesi ve/veya yürütülmesi ve hazırlanan Denetim raporunun mevcut koşullara uygun olmasını sağlanması; denetim belgelerinin değerlendirilmesi ve Denetim ekibiyle görüşme vasıtasıyla varılan sonuçların desteklenmesi ve denetim raporunun hazırlanması için yeterli uygun kanıtların toplanmasını sağlamaktan sorumludur.

Denetim ekibi önemli konulara ilişkin olarak kurum içinde başkalarına ve izin alınması koşuluyla Şirket dışına danışabilecektir. Planlama sırasında veya denetim sürecinde belirlenen tüm önemli, problemler veya ihtilafli konulara ilişkin olarak Şirket dışından uygun vasıflara sahip kişilere danışacaktır.

Denetim ekibi arasındaki tüm anlaşmazlıkların veya görüş ayrılıklarının çözülmesi konusunda Şirket nesnel, özenli, açık fikirli ve makul bir şekilde hareket edecektir. Anlaşmazlıklar veya görüş ayrılıkları uygun şekilde belgelenmektedir. Her durumda konu çözümlenene dek Denetim raporuna tarih atılmayacaktır.

Tüm denetimler bir kalite kontrolü değerlendirilmesi gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceğini belirlemek üzere Şirketin yerleşik kriterlerini göz önünde bulundurularak değerlendirilmelidir. Kalite kontrol değerlendirilmesi gerçekleştirme kararı ve kalite kontrolü değerlendirilmesinin kapsamı denetimin karmaşıklığına ve bağlantılı risklere bağlı olacaktır.

Sorumlu Ortak Baş Denetçi, kalite kontrol değerlendirme sürecinin eksiksiz şekilde tamamlanmadan önce dosyayı ve belirlenen konuları değerlendirmektedir. Asgari koşul olarak kalite kontrol değerlendirmesi aşağıdaki hususları içermektedir.

- Önemli konuların Sorumlu Ortak Baş Denetçi ile görüşülmesi;
- Mali tabloların veya diğer söz konusu bilgilerin ve önerilen raporun değerlendirilmesi;
- Önerilen raporun mevcut koşullar çerçevesinde uygun olup olmadığının değerlendirilmesi
- Denetim ekibinin yaptığı önemli muhakemelere ve vardığı hükümlere ilişkin seçilmiş çalışma raporu dosyası belgelerinin değerlendirilmesi.

Ayrıca aşağıdaki hususlarda göz önünde bulundurulur:

- Denetim ekibinin belirli bir Denetime ilişkin olarak Şirketin bağımsızlığı konusunda yaptığı değerlendirme;
- Görüş ayrılıklarının olduğu veya diğer problemlili veya ihtilafli konulara ilişkin olarak uygun danışma sürecinin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği ve bu danışma sürecinde varılan sonuçlar.

Kalite kontrol değerlendirmenin tamamlanması ve ilgili değerlendirmeye ilişkin uygun belgelerin temin edilmesi için Denetim kalite kontrol listesi kullanılmaktadır. Denetim raporuna Denetim kalite kontrol değerlendirmesi tamamlana dek tarih verilmemektedir.

vi-İzleme

Kalite kontrol sistemine ilişkin politika ve prosedürlerin yerinde ve yeterli olduğu ve etkili şekilde işlediğine dair bir izleme süreci oluşturulmalıdır. İzleme, kalite kontrol sisteminin sürekli olarak gözden geçirilmesini ve değerlendirilmesini içermektedir. Bu kapsamda, belirli aralıklarla seçilen denetim çalışmalarının kalite kontrol kurallarına uygunluğunun incelenmesi ve yapılan inceleme ve değerlendirme sonuçlarının Şirket yöneticileri ile paylaşılmasını ve mevcut sistemin iyileştirilmesi için gerekli önlemlerin alınmasını içermektedir.

İzleme yani gözden geçirme temel olarak kalite kontrol sisteminin anlaşılmasından ve mülakatlar, genel değerlendirme testleri ve dosya teftişleri vasıtasıyla bu kontrol sisteminin etkin bir şekilde işleyip işlemediğinin ve ne kadar etkin işlediğinin belirlenmesinden ibarettir. Kalite

kontrol politikalarının ve prosedürlerinin uygulanmasının denetimine ilişkin sorumluluk, kalite kontrole ilişkin genel sorumluluktan ayrıdır. Denetim programının amacı Şirkete kalite kontrol sistemine ilişkin politika ve prosedürlerinin yerinde, ilgili olduğuna ve etkin bir şekilde işlev gösterdiğine dair makul güvence temin etme konusunda yardımcı olmaktır.

Şirketin kalite kontrol sisteminin denetlenmesi belirli aralıklarla tamamlanacaktır. Teftiş edilecek Denetim her yıl seçilecek ve dosyalar belirli dönemlerde teftiş edilecektir. Denetim sorumlusu aşağıdakileri içerecek uygun teftiş belgelerini hazırlayacaktır:

- Mesleki standartlara ve yürürlükteki yasal ve düzenleyici şartlara uyuma ilişkin bir değerlendirme;
- Kalite kontrol sisteminin değerlendirme unsurlarının sonuçları;
- Şirketin uygun şekilde kalite kontrol politikalarını ve prosedürlerini uygulayıp uygulamadığına dair bir değerlendirme;
- Denetim raporunun mevcut koşullar çerçevesinde uygun olup olmadığına dair bir değerlendirme;
- Tüm eksikliklerin, bunların sonuçlarının tespiti ve gerekiyorsa başka bir önlem alınmasının gerekli olup olmadığı konusundaki kararın belirlenmesi ve bu önlemin detaylı bir açıklaması ve
- Varılan sonuçların ve hükümlerin bir özeti ile birlikte düzeltici eylemlere ve gerekli değişikliklere yönelik öneriler.

Kalite kontrol sisteminin tamamlanmasının ardından denetim sorumlusu, sonuçları Şirkete bildirir. Denetim sonuçlarına ilişkin rapor uygulanan prosedürlerin bir açıklamasını ve değerlendirmeden çıkarılan sonuçları içerir.

Şirket, denetim sorumlusu tarafından tespit edilen ve bildirilen tüm eksiklikleri ele alacaktır. Şirket, bu eksikliklerin kalite kontrol sisteminde yapısal sorunların veya belirli bir personelin mevzuata uymadığının göstergesi olup olmadığını göz önünde bulunduracaktır. Kalite güvence sisteminin yeterliliği ve işlevselliği için, kalite güvencesine ilişkin ulusal ve uluslararası gelişmelerin takip edilerek değişiklikler doğrultusunda güncellemeler yapılacaktır.

vii-Belgelendirme

Şirket, tüm denetimlere ve genel olarak Şirket'in kullanımı için gerekli belgelerin düzeyini ve kapsamını belirtilen politikalar ve prosedürler bulundurmaktadır. Bu politikalar, Şirket'in kalite kontrol sisteminin her bir unsuruna uyum ve mesleki standartlara ve Şirket standartlarına ve yasal ve düzenleyici şartlara uygun olarak düzenlenen her bir Denetim raporuna yönelik destek ile birlikte kalite kontrol değerlendirmesinin rapor tarihinde veya daha önce (uygulanabilirse) tamamlandığına dair kanıt sunmak üzere belgelerin yeterli ve uygun olmasını sağlamaktadır.

Şirket'in politikası uyarınca Denetim belgeleri şunları içerecektir:

- Denetim planlama kontrol listesi veya bilgi notu;
- Etik şartlara ilişkin belirlenen konular ;
- Bağımsızlık şartlarına uyum ve bu konularla ilişkili tüm görüşmelerin belgeleri;
- Müşteriyle ilişkinin kabulü ve sürdürülmesine ilişkin olarak varılan sonuç;
- Mali tabloda ve ifade düzeyinde sahtecilik veya hata sebebiyle önemli gerçeğe aykırı beyan riskini değerlendirmek üzere uygulanan prosedürler;
- Sonuçlar ve varılan hükümler dahil değerlendirilen riskler için uygulanan prosedürlerin niteliği, zamanlaması ve kapsamı;
- Danışma sürecinin niteliği, kapsamı ve bu danışma sürecinde varılan sonuçlar;
- Gönderilen ve alınan tüm iletişimler;
- Rapor tarihinde veya daha önce tamamlanan kalite kontrol değerlendirme sonuçları;
- Değerlendirme sorumlusunun yapılan önemli muhakemelerin ve varılan sonuçların uygun olmadığını düşünmesine neden olacak çözümlenmemiş herhangi bir sorununun bulunmadığının teyidi;
- Yeterli, uygun denetim kanıtının toplandığına ve değerlendirildiğine ve bu kanıtların hazırlanacak raporu desteklediğine ilişkin varılan hüküm ve
- Uygun imzaların alınması dahil dosyanın kapatılması.

Denetim prosedürlerini uygulayanların Şirket'in kendi dahili kontrol sistemine uyumunun kapsamını ve mesleki standartlar, kanun veya yönetmelikler uyarınca gerekli olduğu şekilde

firmanın ihtiyaçlarını değerlendirmesine imkan vermek üzere her türlü belge en az 10 yıl süresince saklanmalıdır.

Şirket tarafından kalite kontrol sisteminin denetlenmesi için görevlendirilen her bir görevli, değerlendirmenin gerçekleştirildiğine ilişkin belge sağlamak üzere Şirket'in Kalite Kontrol Sistemi Denetleme süreci kontrol listesini tamamlamalıdır. Bu liste, uygun vasıflara sahip görevlinin/görevlilerin denetim için gerekli prosedürleri yerine getirmiş olduğu; değerlendirmenin Denetim raporunun tarihinde veya daha önce tamamlanmış olduğu ve kalite kontrol sisteminin Denetim ekibinin yaptığı önemli muhakemelerin veya vardığı sonuçların doğru olmadığını düşünmesine neden olacak hiçbir çözümlenmemiş sorununun denetim için görevlendirilenlerin bilgisine sunulmamış olmasını doğrulayan teyit ve destekleyici kanıt veya çapraz referans içermelidir.